

261
MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

MEMÒRIA

DE L'ACTUACIÓ I ORGANITZACIÓ

DE

L'ESCOLA D'ADMINISTRACIÓ
PÚBLICA

BARCELONA, CURS 1922-1923

MANCOMUNITAT DE BARCELONA

MEMORIA

DE L'ACTIVITAT I ORGANITZACIÓ

DE L'ESCOLA D'ADMINISTRACIÓ

MEMÒRIA

BARCELONA, 1913

MEMORIA

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

MEMORIA

DE L'ACTUACIÓ I ORGANITZACIÓ

DE

L'ESCOLA D'ADMINISTRACIÓ
PÚBLICA

BARCELONA, CURS 1922-1923

R. 2222

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

MEMORIA

DE L'ACTUACIÓ I ORGANITZACIÓ

DE

L'ESCOLA D'ADMINISTRACIÓ

PÚBLICA

IMPRESA DE LA CASA DE CARITAT, MONTALEGRE, 5 : BARCELONA

ÍNDEX

	<u>Pàgs.</u>
I. — DE LA NECESSITAT I VIDA DE LA INSTITUCIÓ.	8
<i>L'èxit de l'Escola</i>	
La situació actual com a sa causa determinant. — Els dos objectius de l'Escola i llur assoliment definitiu.	
<i>La utilitat de l'Escola per als actuals Secretaris</i>	
El veritable mal. — Aventatges d'un títol profes- sional. — Esdevenidor a què està cridat. — Honra- desa moral d'aquesta solució.	
<i>La futura i actual vida de l'Escola</i>	
La validesa oficial dels títols i llur graduació. — Tasques realitzades ja. — Noves garanties cien- tífiques que es prenen.	
II. — DE SA ORGANITZACIÓ	13
La iniciació de la idea i sa realització. — Camí se- guit. — La tecnificació dels estudis i l'especialit- zació directiva. — L'ajuda dels tècnics.	
El Patronat. — Sa composició. — Les Bases de l'Es- cola. — El fi pròxim (l'Escola de Secretaris d'Ajuntament) i el fi remot (l'Escola d'Adminis- tració). — El pla d'estudis. — Curs preparatori. — Curs fonamental.	
Els Professors, la Direcció i la Secretaria.	

	<u>Pàgs.</u>
III. — DE SA ACTUACIÓ	19
a) <i>Com a centre d'investigació científica</i>	
La ciència política i el Dret administratiu. — Ço que cal fer. — Com es pot aconseguir.	
b) <i>Com a formació de funcionaris</i>	
Els nous funcionaris.	
Els Professors i el mètode pedagògic.	
Els funcionaris ja existents. — L'ur millorament.	
1. ^r Cursets d'estiu per a empleats. — Setmanes Municipals.	
2. ⁿ Cursets d'extensió universitària.	
3. ^r Concursos. — Reports. — Treballs estadístics i d'informació. — Publicacions. — Enquestes.	
4. ^t Ensenyament lliure.	
c) <i>Institucions complementàries</i>	
1. ^r Museu municipal.	
2. ⁿ Biblioteca municipalista.	
3. ^r Publicació d'un orgue de l'Escola.	
4. ^t Borsa de Funcionaris.	
5. ^è Tutela dels nois forasters.	
6. ^è Càtedres complementàries.	
d) <i>Inauguració del curs</i>	
Ingrés.	
Matrícules.	

DE LA NECESSITAT I VIDA DE LA INSTITUCIÓ

Altra vegada l'Escola d'Administració pública (de Funcionaris) resumeix la seva actuació anterior i fa una crida per a les tasques que s'inauguraran el 1.^r d'octubre.

Porta l'Escola vuit anys de durada, vuit anys dedicats a dos treballs distints : un d'ells, l'íntim i silenciós de l'aula, en el que es van forjant fortament els funcionaris de demà; altre, exterior, de relació amb el públic, mercès al qual ha estat un fet la solidaritat entre els funcionaris actuals de tot Catalunya i gran part d'Espanya, i com a conseqüència, l'obtenció de millores en els serveis públics i en els funcionaris, principalment en la classe de Secretaris d'Ajuntament, que és la que més exposada està a influències exteriors als veritables interessos de la cosa pública, malgrat ésser, a la vegada, la qui sosté sobre ses espatlles gairebé tot el pes de la vida pública espanyola. Aquest segon aspecte estava plenament oblidat. Ha estat necessari que s'instituís una Escola, la finalitat immediata de la qual no era la defensa del funcionari, sinó la seva formació, perquè aquest tingués un organisme que propugni per la resolució dels problemes que li interessin, i defensa dels seus ideals. En aquest aspecte l'Escola ha organitzat actes que tendeixen al dit resultat : ha pres part en assemblees d'Ajuntaments, Alcaldes i Secretaris; ha deixat sentir sempre la seva veu quan s'ha parlat d'assumptes que poguessin interessar al funcionari públic.

En Memòries anteriors es feien tristes reflexions respecte del concepte que es té per molts del Secretari, en suposar-lo un veritable pària de l'Administració, que ha de servir per a tot.

Mirant només la lletra de la llei, que sols exigeix llegir i escriure, qualsevol intrigant, no veient o no volent veure que ses forces intel·lectuals no responen al pes de les responsabilitats que el càrrec reporta, es creu prou i massa per arrabassar son lloc a un home que ha posat cabells blancs en l'estudi i que s'ha endurit en els treballs de les secretaries.

I per més que el Secretari sigui la roda única de l'Administració municipal, i per més que tota capacitat i tota il·lustració sigui poca per al recte serviment d'una secretaria, com que la llei Municipal no marca de manera explícita cap limitació, aquell desig descabellat troba camp propici, arrela fortament, i, ajudant-hi la política de campanar, el funcionari apte i conscient es queda al carrer.

¿Quina independència pot tenir un funcionari en aquestes condicions? ¿Quina autotecnificació se li pot demanar?

En realitat, no és estrany que es procuri enfortir més en els treballs de la baixa política que no en l'estudi i en el conreu de sa especialitat.

I qui en paga les conseqüències és la vida local i la gestió dels Municipis.

La cosa més trista en tot això és que, malgrat tot, la limitació existeix, però és una limitació moral, car la pròpia consciència ha d'ésser prou per a privar que es nomenin persones no capaces (i ho seran les que sols sàpiguen llegir i escriure) i per a impedir que ningú s'encarregui de treballs per damunt les pròpies forces, i més quan de la recta execució d'aquests treballs depèn l'esdevenidor i la prosperitat d'un Municipi.

Però, com que aquesta limitació no es veu o no es vol veure, convé fer-la ressaltar fins que la vegin els orbs, fer-la relluir amb tanta intensitat que, cegant les males passions,

faci callar per sempre més la veu i els folls desitjos de la presumptuosa ignorància.

I la manera d'aconseguir això és una : el títol professional.

La possessió d'un títol, amb totes les garanties científiques, serà la millor força contra aquestes misèries.

I si el títol existeix, vingui o no vingui la llei, vingui o no vingui el reglament, amb la garantia moral que li donen les altes personalitats que patrocinen l'Escola, tindrà prou força per a imposar-se en la majoria dels casos.

Així, el Secretari, amb son propi treball, dignificarà sa classe, i la vida local trobarà en sos coneixements i capacitat el remei que necessita.

No hi pot haver objectiu més noble ni remei més digne: en lloc d'esperar-ho tot de l'Estat, fer-ho el mateix funcionari.

En definitiva, el que sembla més convenient és la creació d'un veritable títol professional, vera garantia d'ido-neïtat. I això ja és un fet.

L'Escola està al costat dels Secretaris, en tots els aspectes. Ha intervingut en llurs problemes. Ha ajuntat la seva veu a les dels Municipis en totes les qüestions vitals agitadaes durant l'any darrer. Intervingué a l'Assemblea d'Alcaldes celebrada a Barcelona, i a la d'Ajuntaments de la província de Girona. Lluità per la reforma de les Hisendes locals, organitzant diversos actes. Ha preparat la reorganització de la llei Municipal i les Assemblees de Madrid, Barcelona, etc. Ha format una enquesta, respecte del dit punt, de les Hisendes, treball de preparació d'un llibre sobre l'assumpte. Ha realitzat, sobretot, la gran tasca de les *Setmanes Municipals*. Són set les Setmanes celebrades fins a la data. No hi ha cap Congrés que s'hagi repetit anualment com es repeteix el de l'Escola de Funcionaris amb motiu de la dita festa. Això sol demostra la gran importància de les *Setmanes Municipals*,

importància que no hi ha un sol català que desconegui. A part del ressò que tenen els actes que es realitzen amb motiu de les Assemblees municipalistes, la tasca d'aquestes es condensa en els volums que es van publicant. Els de les darreres Setmanes donen la sensació de coses científicament serioses. Tots recorden encara les ensenyances donades per conferenciants, professors i director de serveis públics. Eren innumbrables (han passat de mil les inscripcions) els funcionaris que recollien impressions i idees destinades a alçar en el llur esperit inquietuds encara mai sentides, per a anar a espargir, després, en llurs viles i pobles apartats, les bases d'organitzacions no pressentides fins llavors. En la memòria de tots estan els aplaudiments que han coronat les tasques de cada una d'aquestes Assemblees.

Les Setmanes Municipals han estat estrofes vitals de les ànsies dels que viuen l'Administració. Han constituït, a la vegada, un èxit per a l'Escola de Funcionaris, èxit dels que no moren, perquè passada la remor, la inquietud, l'agitació d'aquells dies, resta un solatge en les consciències, queda quelcom que no s'esvaeix : una inquietud de renovació que posarà demà, en la placidesa dels Municipis de les planes, en l'isolament de les agrupacions muntanyenques, problemes que conduiran, quan es resolguin, a un major estat de benestar dels pobles i, per tant, d'engrandiment del país. I a la vegada neix la sensació que, entre poble i poble, entre funcionari i funcionari, no hi ha distàncies que matin la relació, ans al contrari, que uns i altres estan íntimament concatenats i són aspectes distints de la mateixa cosa : una raça.

Demés d'aquest treball d'exterioritat, d'intervenció en la vida pública, dèiem abans que l'Escola de Funcionaris té un aspecte íntim : el treball de seminari en les aules.

La marxa escolar ha estat perfeccionada, augmentant-se notablement la Biblioteca, adquirint-se nous apa-

rells i mitjans d'estudi, i donant-se càtedres complementàries com les de Taquigrafia.

L'Escola, que és la primera i única a Espanya, encara que és possible que a Madrid se'n constitueixi una no gaire tard, porta vuit cursos de vida, havent format ja bon nombre de funcionaris i tecnificat als d'Ajuntaments forans que han volgut passar per les seves aules o tenir relació amb ella. Malgrat les dificultats que pels Secretaris rurals representa sofrir l'examen, són molts els que, tendint a llur autotecnificació, s'han matriculat en l'ensenyament lliure. Per a aquest no és precís acudir a classe: es fa un intercanvi postal de matèries estudiades, servint això de base del futur examen.

Quant a ensenyament oficial, és altament satisfactori l'augment d'alumnes que figuren en l'Escola. Basta pensar que en el darrer any s'han fet ja cinquanta matrícules, en tant que el primer any de vida foren molt escasses les realitzades.

Des del punt de vista pràctic, l'estudi a l'Escola és d'una utilitat manifesta. En primer lloc, la preparació és d'una serietat científica grandíssima, de tal manera, que l'alumne que surt de l'Escola pot desempenyar immediatament un càrrec administratiu per difícilts que sigui. En segon lloc, cal recordar que, fins ara, els alumnes de l'Escola han triomfat en totes les oposicions per a ocupar càrrecs en la Mancomunitat, Diputació, Ajuntament de Barcelona i Secretaries d'Ajuntaments forans. A la Diputació i Mancomunitat de Barcelona ja actuen com a funcionaris una pila d'ex-alumnes; a l'Ajuntament, són en gran quantitat els empleats; i en molts Ajuntaments forans són ja Secretaris els llicenciats de l'Escola, essent alguns d'aquests Ajuntaments de veritable importància, com Manresa, Cervera, etc.

Això és degut al treball de seminari i a l'actuació pràctica, que fuig d'antiquats verbalismes. Ja és hora de

deixar endarrera els sistemes pedagògics rutinaris. S'han de trencar els pervertits motllos de l'ensenyament a què estaven acostumats.

Hem de posar-nos en equació amb la frisança de la nostra època.

II

DE SA ORGANITZACIÓ

La Diputació, en crear una Escola de Funcionaris, no va fer més que seguir les ratlles generals, les fites clavades en anar organitzant les altres Escoles.

I el camí seguit no pot ésser més lògic. Tronar contra la mancança de tecnificació, anar-la a cercar sigui com sigui i per tots els mitjans, no s'avindria gens ni mica amb el voler organitzar i dirigir per ella mateixa, amb l'omnisciència del qui paga, totes les Escoles especials, per complexes i diferents que fossin entre elles. I en aquesta etapa cultural la Diputació no ha caigut en tal contrasentit. Des del primer dia, en voler tecnificar, ha demanat l'ajuda dels tècnics; i en tractar d'organitzar una Escola especial s'ha limitat a fixar clarament la seva idea, a exposar amb justesa son objectiu, i encarregà l'organització a un Patronat tècnic en el qual fins l'element natural d'intervenció (els Diputats Vocals) resultés també revestit del mateix caràcter científic i pràctic.

I així es va fer amb l'Escola de Funcionaris. La Diputació va fixar un pla general, encarregant l'aplicació i direcció a un Patronat presidit pel seu mateix President i format per tres Diputats provincials, dos funcionaris o ex-funcionaris d'Administració municipal, dos d'Administració provincial i dos Arquitectes o Enginyers coneixedors de l'Administració local i sos serveis.

Les Bases de creació a què el Patronat s'havia d'ajustar foren les següents:

Primera. — La Diputació Provincial de Barcelona acorda l'establiment d'una Escola destinada a la preparació dels funcionaris que hagin de desempenyar els serveis d'Administració local.

Segona. — L'objecte d'aquesta Escola serà el preparar degudament els futurs empleats dels Ajuntaments i de les Diputacions i, més tard, els de la Mancomunitat. De moment, però, la dita preparació serà referida principalment als de l'Administració municipal, sens perjudici de l'ampliació als altres quan les circumstàncies ho permetin.

Objecte de l'Escola serà també completar els coneixements dels funcionaris que actualment ocupen llocs en els organismes administratius abans esmentats i vulguin perfeccionar i especialitzar llurs coneixements.

Tercera. — L'Escola de Funcionaris s'organitzarà sota les Bases que la Diputació Provincial estableix. Son govern i administració quedarà a càrrec d'un Patronat que, en el compliment de les seves funcions, no es podrà mai apartar d'aquestes Bases.

Quarta. — Aquest Patronat estarà compost pel President de la Diputació, que serà el President nat; tres Diputats provincials, dos funcionaris o ex-funcionaris de l'Administració municipal, dos Arquitectes o Enginyers, coneixedors dels problemes de l'Administració local, i dos funcionaris o ex-funcionaris de l'Administració provincial.

Els nomenaments seran fets per la Diputació, i duraran els càrrecs, respecte dels Diputats, el temps que siguin tals Diputats, i, per als altres Vocals, quatre anys, renovant-se per meitat cada dos anys. La primera renovació serà el 1.º de juliol de 1914, i es determinaran per sorteig els que hauran d'acabar en l'esmentada data.

Cinquena. — L'ensenyament de les assignatures com-

preses en el pla d'estudis es donarà en dos cursos de treball continuat, de vuit mesos de durada.

Sisena. — Els ensenyaments que s'hi donaran seran els següents:

Nocions generals del Dret. — Dues hores d'explicació teòrica setmanals.

Dret administratiu espanyol amb exclusió de la legislació financiera. — Tres hores setmanals.

Dret orgànic municipal. — Tres hores setmanals.

Aritmètica, Comptabilitat i Nocions d'Estadística. — Dues hores per setmana.

Teoria de la Hisenda pública. — Dues hores setmanals. Aquestes assignatures seran explicades en el primer curs.

El segon compendrà:

Hisendes locals (teoria i legislació espanyola). — Tres hores setmanals.

Funcions especials del Secretari derivades d'altres lleis que l'Orgànica municipal, i Pràctiques de Secretaria. — Tres hores setmanals.

Llei de Justícia municipal. — Dues hores setmanals.

Legislació financiera espanyola. — Dues hores setmanals.

Procediments administratius. — Dues hores per setmana.

Coneixement dels serveis municipals de caràcter tècnic (Obres públiques, Higiene, etc.). — Dues hores setmanals.

Idea dels règims d'Administració local a l'estranger. — Dues hores setmanals.

Setena. — El Patronat organitzarà, demés, curssets especials de perfeccionament pèr als funcionaris en exercici que no puguin deixar llurs càrrecs més que en curtes temporades de llicència, que donaran ja els mateixos Professors de l'Escola, ja personalitats significades per llur competència en determinades disciplines.

Així mateix, si el desenrotllament i la prosperitat de l'Escola ho permeten, podrà ampliar els ensenyaments, instituint-ne d'especials, per a donar aptitud per a altres funcions administratives.

Vuitena. — L'ensenyament es donarà en llengua catalana, però els cursos especials i les conferències es podran donar en altre idioma.

Novena. — Abans de començar aquests cursos serà sotmès l'alumne a un examen d'ingrés per a acreditar els coneixements de cultura elemental necessaris per a poder avançar en l'estudi de les matèries contingudes en el pla d'ensenyaments.

Desena. — Els Professors seran proposats pel Patronat a què s'ha fet referència en les bases tercera i quarta. Les dites propostes es sotmetran després a l'aprovació del Cos provincial. La duració de llurs càrrecs serà de tres anys, passats els quals es procedirà de nou a llur provisió. Aquesta podrà recaure en els mateixos Professors que les hagin vingut desempençant, o en altres persones. Solament en aquest darrer cas la provisió s'haurà de fer de conformitat a ço previngut en la base següent:

Onzena. — Els Professors seran nomenats en mèrits d'uns exercicis que faran els aspirants davant del Patronat, els quals consistiran, almenys, en la presentació d'un programa raonat de l'assignatura i l'explicació d'una de les seves lliçons, treta a la sort.

Dotzena. — La remuneració dels Professors serà fixada pel Patronat.

Aquest podrà estipular majors remuneracions per als Professors encarregats de cursos especials i conferències.

Tretzena. — Un mateix Professor podrà desempençar fins a tres assignatures si la seva competència (a judici del Patronat) i les hores de les classes ho permeten. El Patronat de l'Escola tindrà facultats per a les substitucions d'uns

Professors per altres en cas d'absència, malaltia o qualsevol causa que els impedeixi explicar llur assignatura.

Catorzena. — L'Escola d'Administració tindrà el seu local en la Universitat literària d'aquesta ciutat si la direcció de la Universitat ho permet. En cas que no fos possible, o no convingués per qualsevol raó, s'establirà en el Palau de la Diputació Provincial o en algun dels edificis de les institucions que en depenen.

Quinzena. — Es fixarà en 5 pessetes el cost de la matrícula per cada ensenyament d'una hora setmanal, en 10 per cada ensenyament de dues hores i en 15 per cada ensenyament que excedeixi d'aquest temps. Demés es pagaran uns drets de 50 pessetes per l'ingrés a l'Escola.

Setzena. — L'aprovació d'estudis constarà per mitjà del certificat d'aptitud o títol per a poder desempenyar càrrecs en les corporacions administratives que es donarà a la fi dels ensenyaments. Per a l'expedició d'aquest títol es pagaran 150 pessetes.

Base transitòria. — El primer any d'implantació d'aquests ensenyaments el Patronat queda autoritzat per a fixar llur començament i alterar el temps en què els cursos es donaran, segons ho permeti la data de la definitiva organització.

...Avui dia tot això ha sofert una transformació, consistent en què en lloc de la Diputació corre l'Escola a càrrec de la Mancomunitat, per ésser aquesta la que ha assolit la direcció i règim de la Instrucció pública a Catalunya. Com a conseqüència, en lloc del Patronat, que ha desaparegut, actuen avui el Consell de Pedagogia i el Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya.

El Claustre de l'Escola està format, actualment, pels següents Professors : D. Josep Claveria, D. Isidre Lloret, D. Josep M.ª Tallada, D. Miquel Vidal Guardiola, D. Ferran Sans Buigas, D. Josep M.ª Gich, D. Josep M.^a Pi Suñer,

D. Guillem Busquets, D. Lluís Jover i D. Ramon Coll i Rodés.

Són Professors auxiliars D. Joaquim Bosch, D. Frederic Culí, D. Manuel Raventós, D. Joan Pelegrí, D. Enric Sebastián, D. Ramon Cunill i D. Josep Escofet.

La Direcció de l'Escola ha estat confiada al Professor de Dret orgànic municipal i de Règim local a l'estranger, D. Isidre Lloret. Per al càrrec de Secretari ha estat designat el Professor D. Josep M.^a Pi Suñer.

III

DE SA ACTUACIÓ

Encara que la limitació econòmica posi una ferma tanca a ses iniciatives, i encara que en començar tasca tan complexa no sigui possible marcar fruits ni dates, s'ha dirigit tota la seva activitat envers els següents objectius en la implantació de l'Escola, seguint el següent pla, que ja va exposar en anteriors Memòries.

a) *Com a centre d'investigació científica.*

Com es va dir en Memòries passades, si necessària és una Escola de Funcionaris, tant o més ho és una Escola d'Administració.

Pot dir-se que a Espanya la ciència del Govern, en tota la complexitat de la seva significació científica i pràctica, ha hagut de quedar, per raó dels actuals plans d'ensenyament, fora de les nostres Universitats.

No sols no hi ha, com en altres terres, una carrera de Dret públic, sinó que l'especial organització de la carrera de Dret ve a ésser oposada a la presentació dels seus problemes sota llur especial i complexa fesomia. El *fet*, molts cops, s'hi ha d'estudiar com a *dret*, i el *dret*, a voltes, no pot ésser més que l'expressió d'una conveniència. I així, per bona voluntat que hi vulguin posar els Catedràtics, dintre els dos conceptes clàssics de Dret polític i Dret administratiu hi ha quedat ofegat un veritable món real i científic.

L'estudi global de la sèrie d'idees que formen la base de la ciència política ha hagut de produir un veritable des-

plaçament de valors, per omisió. I aquest desplaçament, per la força incontrastable de les coses, ha fet que el Règim local ja no es pogués veure més que com a conveniència administrativa, tancant els ulls a la realitat.

En aquest respecte hi ha, doncs, una seriosa feina a fer. Cal sumar-se al moviment científic mundial i anar a desglossar aquells conceptes bàsics. Veient només, en la ciència política, la ciència del cos col·lectiu, cal analitzar els seus elements substantius: no sols ha de veure's *la idea mare*, sinó que s'ha d'estudiar el cos i l'ànima, les gradacions de conceptes i les individualitzacions de què es compon. Cal, doncs, anar a l'estudi *anatòmic* d'aquelles *unitats* i seguir llur procés evolutiu; *dissecar* llurs elements per l'estudi de la realitat viva. I aquest estudi ha d'ésser tant damunt del cos social, analitzant sos elements ètnics i col·lectius, com damunt de la vida col·lectiva, definint clarament les personalitats col·lectives i marcant l'ordre de relacions que determinin llur caràcter i existència. Només així hi pot haver vera ciència política.

En ço que es refereix al concepte de l'Administració, cal també anar traient sos problemes al terra en què caldria posar-los. Més que un seguit de lleis s'hi ha de veure un seguit de fenòmens socials que s'han de plantejar, encalçar i resoldre, segons l'estat de les respectives disciplines científiques en tota llur complexitat de factors i relacions.

Aquesta obra magna, per sa mateixa complexitat, escapa a l'acció individual. Només un conjunt d'investigadors, posats fonament en un dels rams de l'Administració en cada una de les diverses disciplines científiques, pot dur-la a bé. Aquesta serà una de les tasques dels Professors de l'Escola.

La modèstia i la limitació amb què s'ha hagut de plantejar l'Escola, sens dubte priva que sigui ella qui ho dugui a terme; però tampoc hi ha dubte que pot fer molt.

La puntualització de matèries, punts de vista i rela-

cions que les necessitats d'un ensenyament científic els posarà davant dels ulls, els treballs estadístics per a les necessitats docents, els reports i estudis que hagin de fer o que se'ls encarreguin, tot serà recollir elements per a aquesta gran obra que tots hem de desitjar dur a terme: el recte coneixement de la vida local.

I, si res més no, la necessitat de textos, obligant a traduir les obres cabdals de la ciència del Règim local, o ajudant a vèncer la poca afició a fer llibres dels nostres homes de ciència, sempre enriquirà la literatura nacional i aixecarà el nom de la nostra terra.

I això ja començà fa uns cursos amb el Dret orgànic municipal, i seguirà amb major braó encara amb les altres assignatures.

b) *Com a formació de funcionaris.*

Aquest problema té dues parts, perfectament definides: per una banda fer nous funcionaris; per l'altra anar aixecant de nivell, tecnificar, els ja existents; dar-los major cultura científica. I això no sols per als Secretaris de les petites corporacions municipals, sinó, en general, per a tots els funcionaris de les corporacions locals. Altrament seria voler que no es pogués gaudir dels fruits de l'Escola fins que aquesta hagués produït un nombre d'alumnes suficients per a la seva renovació total; i això està massa lluny per a la urgència del mal.

En ço que es refereix als primers, el problema és clar. La dificultat i la feina no està més que en la vàlua científica del Professorat i en el mètode pedagògic que es segueixi.

L'elecció del Professorat, tal com marquen les Bases, es va fer per rigorosa oposició, però fugint del verbalisme i del memorisme, tècnica enganyadora de l'opositor professional.

Per a fer-se ple càrrec de llur vàlua i bagatge científic i

aquilatar llurs condicions pedagògiques se'ls féu presentar un complet qüestionari raonat i explicar-ne una lliçó a la sort. En les renovacions s'ha atès el mateix criteri.

El resultat va ésser i ha estat falaguer, presentant-se treballs força notables; i encara el Patronat es va poder mostrar exigent i rebutjar treballs molt d'apreciar.

De més a més, els nomenaments sols es feren per tres anys, havent estat la majoria reelegits en mèrits de noves oposicions.

Quant al mètode pedagògic, s'ha procurat que sigui també força racional, encausant-lo envers les modernes doctrines, dintre la natural llibertat científica del Clàustre.

Si bé la base ha d'ésser l'explicació oral, s'ha fugit i es fugirà sempre de l'eixorc verbalisme. Les assignatures, presentades en qüestionaris completament desenrotllats, són contestades per escrit pels mateixos alumnes, ço que és la millor base per als exàmens, i garantia d'estudi i profit. Tant com ha estat possible s'ha anat al treball de seminari: la investigació directa sobre els textos, l'anàlisi exegetic i conversa socràtica sobre aquests, l'estudi pràctic de la vida municipal, la resolució de casos pràctics a mesura que es va explicant, la formació de tots els treballs i documents de l'exercici de la professió, són i han d'ésser la base de tot; car si el fi de l'educació no és més que la lliberació intel·lectual, convertint ço que era mecanisme orgànic (subjecte en absolut al costum i al determinisme material) en un dinamisme intel·ligent, l'arma millor és el costum conscient, l'hàbit de fer bé les coses des del primer dia. Sens dubte que el coneixement és una activitat de síntesi; però aquesta facultat sintètica s'ha de crear, s'ha d'enfortir, s'ha de fer gairebé orgànica, mitjançant l'hàbit de treballar sempre a base dels principis científics que s'apliquin, que es *synthetiz* en tots els treballs des del primer dia.

A aquest fi s'han adquirit classificadors perfectíssims per a tots els treballs, i un superb aparell de projeccions

Leitz (sens dubte el millor d'Espanya), que permet que els ensenyaments es donin amb una perfecció gràfica fins avui desconeguda.

El funcionari creat així no serà mai un rutinari ni un bellugadís pertorbador, sinó que serà un inquiet enamorat de l'ideal, que, fins fisiològicament, necessitarà seguir el moviment científic de manera ferma, car els seus hàbits sintètics no li permetran fer les coses de manera incompleta.

I en tot es mira, demés del que es faci, el com es fa, a fi que agafin agilitat de ploma, que tinguin el costum i la facilitat d'escriure. Les disciplines pràctiques són pràcticament actuades: la classe és una veritable oficina on es resolen els assumptes.

El material d'ensenyament, els elements estadístics i d'estudi que aquest mètode farà reunir, no cal dir si seran nombrosos, ni la importància que poden arribar a tenir.

Els exàmens i revàlides, necessaris donada la nostra manera actual d'ésser, no són un torneig de memòria, sinó la contrastació pràctica a base d'un treball propi i sa discussió i defensa.

Per a assegurar que els alumnes tinguin la cultura necessària per a aprofitar-se dels ensenyaments de l'Escola, i no perdre temps en preparacions, sofreixen un examen d'ingrés sobre les quatre regles, trencats, regla de tres, escriptura al dictat i composició, i geografia i història.

Se n'exceptuen els que tenen títols professionals o acadèmics i els actuals funcionaris.

Dóna idea de la preparació dels alumnes el fet que en les oposicions celebrades per a cobrir places de Mancomunitat, Diputació i Ajuntaments, quedin sempre en primer lloc els alumnes de l'Escola.

En ço que es refereix a la segona part, el perfeccionament dels funcionaris actuals prou que es veu que sols és tal problema en ço que esguarda els que viuen fora de Barcelona; car, per mica que l'Ajuntament, la Diputació

i la Mancomunitat estimulin els llurs empleats, aquests acudiran (i ja acuden) a l'Escola a cercar els coneixements que els han d'afavorir en llur carrera. Aquests organismes donen també matrícules gratuïtes, lo qual estimula en alt grau als seus empleats.

La dificultat està, doncs, en els Secretaris de fora, i s'ha procurat vèncer-la, valent-se de diversos mitjans.

1.^r *Cursets d'estiu per a empleats.*

La idea que amb els dits cursets es persegueix és el millorament científic, i llur utilitat estarà en raó directa de la cultura que tinguin els que hi assisteixin.

Els anys passats, considerant, però, que un curset d'estiu obligaria els Secretaris a estar a Barcelona més del que els serveis municipals i l'actual constitució dels Ajuntaments permeten, s'ha substituït el curset d'estiu per les *Setmanes Municipals* de què ja s'ha parlat.

2.ⁿ *Cursets d'extensió universitària en els caps de partit.*

Ultra llur acció docent, podran ésser assemblees de propaganda de les tasques municipalistes, ajuda científica ocasional encaminada a cercar solució a algun problema que de moment es presenti a la vida municipal, i sembla d'orientacions pràctiques que convingui que vagin arrelant arreu, o que siguin perfeccionades mitjançant la vulgarització de llurs principis.

Aquests cursets, inaugurats a Vich, són tant per als Secretaris de fora com per als Regidors i Alcaldes, i veïns en general; car el que més convé és fer atmosfera municipalista.

Amb aquest fi s'agrairan totes les peticions que es facin per a fer més intensa aquesta forma d'actuació, puix està decidit que l'Escola ajudi i cooperi a tot.

La cooperació s'ha realitzat assistint ja aquest any el Director i alguns Professors a reunions i assemblees celebrades a fora per a tractar de les Hisendes locals. L'Escola està disposada a seguir aquesta forma de cooperació cada volta que la vida municipal es trobi agitada per la sotregada d'algun problema d'interès.

3.ª *Concursos. Reports i treballs estadístics i d'informació comú.*

Per al millorament s'ha de comptar molt amb la pròpia iniciativa i l'entusiasme per la pròpia obra.

Sens dubte, doncs, que molt pot aconseguir-se donant-los ocasió de posar de relleu llurs coneixements i fent arribar a tots ells, en forma de qüestionaris, estats i instruccions anexas, les modernes doctrines municipalistes, enfortida aquesta influència per l'estudi posterior del resultat; fet més interessant per la part personal que s'hi hagi pres.

Demés, aquests treballs tenen l'avantatge de donar-los interessantíssims instruments d'estudi amb les publicacions que es facin.

Durant el curs 1915-1916 se portà a terme un treball d'una empena formidable. Amb motiu d'haver-se encarregat al Claustre de Professors de l'Escola, per la Mancomunitat de Catalunya, un treball sobre les formes convenientes en matèria d'Hisendes locals, es repartí per tot Catalunya un minuciós qüestionari sobre l'estat dels serveis mu-

nicipals, ver reflexe de la realitat en totes ses deficiències i impureses.

El resultat total dels qüestionaris, juntament amb l'estudi teòric del problema, formaren un volum preciós per als qui vulguin conèixer la vida local catalana.

Primer fruit d'aquest treball va ésser el report respecte d'orientacions a pendre, en matèria d'Hisendes locals, presentat al Consell Permanent de la Mancomunitat; el qual report, publicat i repartit a tots els Diputats, va merèixer la millor acollida, essent qualificat de la cosa més seriosa feta aquí fins ara en aquestes matèries.

En els cursos successius l'Escola sostingué el contacte amb la Mancomunitat i l'opinió pública, per a tots els problemes vitals.

Tasca de cooperació comú, foren també les Setmanes Municipals. Molts són els senyors que han enviat el fruit de les experiències llurs a les ja celebrades.

4.ª Ensenyament lliure.

Aquest ensenyament, l'objecte del qual és que puguin sotmetre a les pràctiques científiques de l'Escola el major nombre possible de funcionaris, i que puguin adquirir l'oportú títol de Secretaris els que ho desitgin, serà a base dels qüestionaris raonats que hauran de desenrotllar per escrit els alumnes, enfortit en quant a ells per la necessitat de presentar un treball propi referent a l'assignatura que vulguin aprovar i a l'execució a l'Escola, el dia de l'examen, d'un treball pràctic referent a la dita assignatura, segons els casos.

En vista del resultat d'enguany, s'ha resolt que els alumnes lliures puguin seguir per correu els treballs de seminari, ço que se'ls tindrà en compte el dia dels exàmens, essent un mitjà de fer més intensa l'actuació de l'Escola.

c) *Institucions complementàries.*

1.¹ *Museu municipal.*

A part de l'ajuda que s'aconsegueixi obtenir de les corporacions oficials, el Museu s'anirà formant com a resultat dels treballs de seminari, mitjançant la reunió del material d'estudi i de les dades i els documents que vagi reunint l'Escola en ses relacions científiques amb els centres i corporacions científiques i oficials d'Espanya i de l'estranger.

No és somniar el dir que en no llunyana data pot arribar a ésser interessantíssim. A part que satisfarà una necessitat cultural indispensable, pot arribar a ésser un centre d'informació per a la vida municipal de la terra.

I el resultat d'aquests anys i els materials recollits, per modestos que siguin, permeten posar-hi les més falagueres esperances.

Abundantíssim ha estat el material format durant els passats cursos. En l'exposició dels treballs d'alumnes d'Escoles subvencionades per la Mancomunitat, la de Funcionaris ha fet un lluidíssim paper.

2.ⁿ *Biblioteca municipalista.*

Institució anexas al Museu i obtinguda, en gran part, de la mateixa manera. Amb l'ajuda

que, com era d'esperar, s'ha rebut de tothom, és des del primer moment un dels majors elements de l'Escola, havent-hi ja dades per a gairebé tot. Segons costum mundial, és circulant.

3.ª *Publicació d'un orgue de l'Escola.*

Serà l'orgue d'expressió dels treballs científics dels Professors la manera de fer conèixer l'Escola, i el mitjà de publicació dels treballs, concursos, etcètera, que es celebrin.

Tots els que desitgin treballar en aquestes matèries hi trobaran llur camp apropiat.

Enguany es començarà a publicar com a Anuari, però a mesura que es pugui es publicarà més sovint.

També van ja publicats diversos volums de les Setmanes Municipals.

4.ª *Borsa de funcionaris.*

Fins sense organització expressa és de creure que naixerà per la sola força de les coses, estant la seva importància en proporció amb els fruits científics que l'Escola doni, car fins abans d'haver acabat el primer curs ja es van rebre peticions.

El seu prestigi científic i pràctic serà el que determinarà la força d'aquesta possible institució.

5.ª *Tutela dels nois forasters.*

És aquesta una idea a resoldre d'acord amb les altres Escoles professionals de Barcelona.

Mentre no sigui possible anar a la formació d'una Casa d'Estudiants, es podria establir un seguit de relacions, a base de ço que ja ha fet l'Escola d'Agricultura, que permetés que els pares poguessin deixar llurs fills a Barcelona en condicions d'economia i seguretat perfectes.

Com que gran part dels alumnes seran els futurs Secretaris dels pobles rurals, gairebé que en llur major part seran fills de famílies de fora, ço que fa que s'hagi de donar i es doni importància cabdal a aquest problema, la resolució del qual no està gaire lluny.

6.ª Càtedres complementàries.

Ultra les càtedres oficials i obligatòries se n'establiran d'altres, amb el caràcter de voluntàries, que serveixin de complement a l'ensenyament i facin de l'Escola un centre d'investigació i estudi per als especialistes, amb la major amplitud possible. Durant el curs 1917-1918 han funcionat la càtedra d'Economia social, donada pel professor de l'Escola D. Josep M.ª Tallada, i la de Gramàtica Catalana, per D. Pompeu Fabra. El curs passat ha funcionat la de Taquigrafia, a càrrec del Prof. Sr. Coronas.

d) Inauguració del curs.

D'acord amb les Bases, la matrícula queda oberta fins al dia 30 de setembre, d'onze a una del matí dels dies feiners, a la Secretaria de l'Escola (carrer del Bisbe), on s'haurà de sol·licitar en instància dirigida al Presi-

dent de la Mancomunitat, imprès que es facilitarà gratuïtament.

Els drets seran els que diuen les Bases : 10 pessetes per a les classes de dues hores setmanals, i 15 per a les de tres; abonant-se 50 pessetes en concepte d'ingrés.

Els que hagin de sofrir examen d'ingrés hauran de sol·licitar-ho abans del dia 20 d'aquest mes.

Per als exàmens dels alumnes d'ensenyament lliure, que, d'acord amb les Bases que es van publicar oportunament, s'han de fer en setembre, la matrícula serà a les mateixes hores, i en iguals forma i condicions, des del dia 1.^r al 25 de setembre.

Les classes es donaran en el local de l'Escola (carrer del Bisbe, Palau de la Diputació).

El quadre de Professors és el següent:

1.^r curs

Nocions generals del Dret:

D. Ramon Coll Rodés.

Dret administratiu espanyol:

D. Josep Claveria.

Dret orgànic municipal:

D. Isidre Lloret.

Aritmètica, Comptabilitat i Nocions d'Estadística:

D. Josep M.ª Tallada.

Teoria de la Hisenda pública:

D. Miquel Vidal Guardiola.

2.ⁿ curs

Hisendes locals:

D. Lluís Jover.

Funcions especials del Secretari:

D. F. Sans Buigas.

Llei de Justícia municipal:

D. Josep M.ª Gich.

Legislació financiera espanyola:

D. Miquel Vidal Guardiola.

Procediments administratius:

D. Josep M.^a Pi Suñer.

Serveis municipals de caràcter tècnic:

D. Guillem Busquets.

Règims d'Administració local a l'estranger:

D. Isidre Lloret.

Les hores de classe es fixaran en la taula d'edictes de l'Escola.

RF-5-4